

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis Thursday, September 22, 1983

Nr. 180

KONGRESAS LEIDO REAGANUI GINTI MARINUS

DR. OTTO HABSBURGO LAIŠKAS VLIKO PIRMININKUI

Š.m. rugsėjo 6 d. laiške dr. O. von Habsburgas tarp kitko rašo: „Nuosirdžiai dėkoju už Jūsų malonų liepos 19 d. laišką ir prie jo prijungtą ypatingai įdomią dokumentaciją. Ypač dėkoju už Jūsų informaciją apie Eltą, kadangi aš kaip tik tokiu leidinio ieškau.“

„Nors mes patyrėme mažą su-trukdymą mūsų pastangų, dėl pono Genschėio keistos laiky-senos, aš esu pasirošęs ši klau-simą vėl iškelti kitoje rezoliuci-joje, panaudodamas paskutinius žmogaus teisių pažeidimus So-vietų okupuosese Pabaltijo val-s-tybėse.“

LIUKSEMBURGE VYKSTA ANTIKOMUNISTINIS LY- GOS KONFERENCIJA

(VLIKo rezoliucijos 16-tai pa-saulinės antikomunistinės ly-gos konferencijai vertimas)

Atsižvelgiant, kad Europos Parlamentas 1983 m. sausio 13 d. priėmė rezoliuciją apie padėtį Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, imamas dėmesis:

kad 45 Estijos, Latvijos ir Lie-tuvos piliečiai 1979 m. bendra deklaracija Maskvoje ragino Jungtines Tautas pripažinti Pa-baltijo valstybių teises ir tautų apsisprendimą ir nepriklausomybę;

kad dvisalinėmis sutartimis Sovietų Sąjunga garantavo trijų Pabaltijo valstybių jų teritorinė neliečiamybę ir amžiną taiką;

kad Helsinkio Baigiamojų Akto VIII straipsnis užtikrina tautų apsisprendimą ir teisę vi-siškai laisvai nustatyti kada ir kaip jos rasi tinkamą jų vidaus ir užsienio politinę padėtį;

kad šių trijų nepriklausomų ir neutralių valstybių okupacija buvo įvykdyta Sovietų Sąjungos 1940 metais, pasiremiant Molo-

tovo-Ribbentropo paktu; kad Sovietų įvykdyta Pabaltijo valstybių aneksija yra nepri-pažinta daugelio Europos val-s-tybių ir kitų demokratijų, ir kad po jų užgnaužimo aštuonerius metus trukusios karinės rezis-tencijos ir masinių deportacijų, Pabaltijo tautos ir toliau tęsia kovą dėl laisvės ir gina žmogaus teises, nežiūrint įkalinimų, ma-sinių deportacijų ir izoliavimo psichiatrinėse ligoninėse; ir

kad Europos Parlamentas kreip-si į Europos Bendruomenės užsienio reikalų ministerius, ra-gindamas pateikti Pabaltijo val-s-tybių klausimą Jungtinių Tautų dekolonizacijos pakomisei, ir kad šių tautų nedalia būtų svars-toma Helsinkio Baigiamojų Ak-to peržvalgos konferencijoje; ir šiuo remiantis

NUTARė, kad 16-oji Pasauli-nės Antikomunistinės Lygos konferencija pilnai remia 1983 metų sausio 13 d. Europos Par-lamento rezoliuciją apie padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje ir pažymi, kad Lietuvos, Latvi-jos ir Estijos tautos ne patios pasirinko sovietinę sistemą, bet ji buvo joms primesta jėga ir samonai.

NUTARė, kad šios konferen-cijos dalyviai suaktyvintu savo pastangas siekti tautų apsispre-dimo bendrai ir ypač Lietuvos, Latvijos ir Estijos suvereninių teisių vykdymo atstatymo.

Ši rezoliucija buvo pasiūsta WACL (World Anti-Communist League) sekretariatui rugpiūčio 5 d., kad ji būtų įtraukta į kon-ferencijos darbų tvarką. WACL sekretoriatas pranešė VLKui, kad Lietuvos klausimas yra įtrauktas į š.m. rugsėjo 21 d. darbotvarkę. Šioje konferenci-joje dalyvauja VLKio pirminin-

Filipinuose teberuošiamos demonstracijos prieš prezidentą F. Markos. Filipiniečiai pataria prez. Reaganui nevažiuoti į Filipinus lapkričio mėnesį.

kas dr. K. Bobelis ir VLKio na-rys inž. L. Grinius.

(Elta)

KINJOJE NUSOVĖ DU BROLIUS PLĖSIKUS

PEKINAS. — Pietų Kinijoje policija nušovė du brolius Wang, pildkus. Vienas vadinosi Zong-ian, o antrasis Zongvei; jų pa-vardė — Wang. Abu buvo nu-šauti sekmadienio vakare.

Abu iš kareivinių pavogė ginklus, šovinius, prievartavo moteris, nušovė policininkus, kai juos bandė sulaikyti. Policija ne-pajėgė jų pagauti, užtat pasiūlė pinigų tam, kas praneš kur jie slapstosi. Turint galvoje sunkią ekonominę padėtį Kinijoje, poli-cijai brangiai kainavo jų suėmi-mas, nes reikėjo brangiai mo-kėti.

Policija sumokėjo \$250 žmo-nėms, kurie pranešė kur broliai Vang slapstėsi. Buvo pažadėta \$500 tam, kuris nurodys kaip juos galima būtų suimti, ir net \$1,000 tam, kuris juos suimtų.

— Chicagoje yra 75 bažny-čios, kurios duoda prieglaudą Pietų Amerikos tremtiniams. Dauguma yra salvadoriečiai, ku-rios federalinė valdžia nori de-portuoti.

— Trečiądienį aukso uncija kainavo \$114.

— Rugpiūtis buvo sausiasias ir karščiausias mėnuo istorijoje.

— Vyriausybė įspėjo visas bibliotekas, kad vagiamos ver-tingesnės knygos.

KALENDRELIS

Rugsėjo 22: Tomas, Virman-tas, Pardis, Sparta, Gūde.

Saulė teka 6:37, leidžiasi 6:49.

Oras debesuotas, šiltesnis.

Maniloje bankininkai sudegino prez. Markos šalininkų vėliavas

PRAEINĄČIA DEMONSTRACIJA APIBERĖ CENTAIS,
O VĖLIAU SUDEGINO JOS NESTAS VĖLIAVAS

MANILA, Filipinai. — Antra-dienį prezidento Ferdinand Mar-kos šalininkai išklaušė presi-dento kalbos, išklė iš anksto paruoštas vėliavas bei plakatus ir ryžosi žygiuoti pačiomis svarbiausiomis sostinės gatvėmis. Kada plakatus ir vėliavas išklė-lusi minia įžengė į bankų raju-oną, tai iš banko langų pasipylė saujos centų. Vėliavų nešėjai metė vėliavas, kiti vyrų apipylė žibalu gatvę paliktas vėliavas ir jas padegė. Vėliavas nešusieji vis rinko pinigėlius. Vėliau atsi-rado didesnis žmonių skaičius ir puolė pinigėlių rikięjus.

Prašo prezidentą Markos atsisakyti prezidentūrai.

Prezidento Markos šalininkai eidami šaukė „Markos! Mar-kos!“, o kai susidarė kita mi-nia, tai jie šaukė „Ninot! Ninot!“ („Ninot“ buvo pravar-džiuojamas senatorius Benigno Aquino).

Demonstrantai nieko nereika-lavo. Jie tikiai prašė, kad Mar-kos pasitrauktų iš prezidentū-ros. Policija nieko demonstan-tams nedarė, bet šie demonstan-tai išvaikė visus prezidento šali-ninkus. Prasidėjo vienokia de-monstracija, o pasibaigė visai priešinga.

Pabaigoje prez. Markos vėl kalbėjo. Jis pareiškė, kad jis yra žmonių įgaliotas dar 6 metams prezidentauti, o vėliau jis pasi-trauks. Pastebėjo, kad dabar jis negalys trauktis.

Prezidento žmona Imelda nesikiš į politiką. Prezidento Markos žmona pa-reiškė, kad ji į politiką daugiau nesikiš. Maniloj pasklido gan-das, kad prezidentas F. Markos rengiasi atsisakyti prezidentūrai. Jis neminė, kad Benigno Aquino nu-žudymas būtų tiek paveikęs krašto gyventojus. Jie reikalau-ja, kad prezidentas pasitrauktų. Pasklido gandas, kad jis rengia-

si tai padaryti, bet jis noris. Kad jo žmona Imelda taptų Filipinų prezidente.

Imelda antradienį pareiškė, kad šie gandai neturi jokio pa-grindo. Ji netaptų krašto presi-dente net ir tuo atveju, jei Mar-kos atsisakytų. Ji prisipaži-no patarusi senatoriui B. Aquino nevažiuoti į Filipinus, nes gali grėsti pavojus jo gyvybei.

Pataria prez. Reaganui nevažiuoti į Filipinus

Prez. Reaganas pradžioje pre-zidentūrai Markos, kad lapkričio mėnesį jis nuvažiuos į Filipinus ir tarsis su prezidentu abi šalis liečiančiais klausimais. Šis pa-žadas buvo duotas, kaip buvo su-sitarta dėl JAV laivyno ir avia-cijos bazių Filipinuose.

Prez. Reaganas buvo pradžio-ję skristi į Filipinus dar prieš senatoriaus Benigno Aquino nu-žudymą. Dabar filipiniečių nuo-žudymą. Dabar filipiniečių nuo-žudymą. Dabar filipiniečių nuo-

SIŪSTI DAUGIAU KARIŲ IR PATARĖJŲ Į SALVADORĄ

AMERIKOS KARIAI PATARĖJAI PADEDA LIBANUI
GINTI SUK AL GARB POZICIJAS

WASHINGTON, D.C. — Kon-greso partijų vadai leido presi-dentui Ronald Reaganui laikyti Amerikos marinus Libane 18 mėnesių ir leido Amerikos karo jėgoms patarti libaniečiams, kaip vykusiai ginti strategines Libano pozicijas. Libano kariai buvo priversti pasitraukti iš svarbių Bamduno pozicijų, esan-čių visai prie Beirut-Damasko vieškelio.

Vakar abu Amerikos karo lai-vai dar kartą apšaudė priešo po-zicijas Suk ar Garb pašlaitėse. Be to, vakar Amerikos kariuo-menės patarėjai jau buvo Suk al Garb pozicijose ir tarėsi su Li-bano kariuomenės vadais.

Praeitą antradienį ir trečia-dienį įvyko kelios pakaitos Bei-ruto fronte. Drūzai ir palestinie-čiai, gavę Sirijos ginklų, išmūšė libaniečius iš Bamdun pozicijos, įsiveržė į Suk al Garb sritį ir apšaudė ne tik Amerikos mari-nų pozicijas aerodromo srityje, bet palietė ir Amerikos amba-salą. Susidarė įspūdis, kad drū-zai su palestiniečiais visą dėmė-sį kreipia į amerikiečių išpro-vokavimą. Nei prez. Reaganas, nei mariniai negali gintis nuo provokacijų, specialiai nukreip-tų prieš amerikiečius. Presiden-tą varžo Karo aktas, reikalaujantis Kongreso nutarimui kiekvienam žingsniui.

Prez. Reaganas susitarė su partijų vadais duoti prezidentui didesnę galią ginti amerikiečių pozicijas, leisti Amerikos karo laivams naikinti provokatorius ir kariuomenės dalinams siųsti patarėjus į Libaną, padidinti karių skaičių Salvadore ir neleisti kilti valstybių agentams ir ka-riams kištis į Salvadora bei Li-bano vidaus reikalus.

Baltieji Rūmai antradienį su-sitarė su abiejų partijų vadais dėl rezoliucijos teksto, kuri leis prezidentui geriau ginti Libane esančius marinus ir pasiųsti pa-tarėjus Libano karo jėgoms. Ši-

reikėtų vidutinio dydžio atomi-nių raketų tiek pasigaminę, kiek turi rusai, o tada kalbėti apie atominių ginklų gamybos įsa-dymą.

Gen. Stringham pareikalavo, kad į Salvadorą turi vykti di-desis JAV dalinys, jei norima ap-ginti Centro Ameriką.

ITALAI VIS NESUTARIA
DEL DANTES KAULŲ

FLORENCIJA, Italija. — Ita-lų poetas Dante Alighieri gimė Florencijoje 1321 metais, bet už 65 metų jis buvo palaidotas Tos-kanijoje. Ravanoj. Dabartiniu metu iš Dantės palaikų liko tik-tai keli kaulai, bet Florencija ir Ravena vis dar veda ginčus dėl jų kaulų.

Florencijos pareigūnai nori, kad tie kaulai būtų palaidoti Florencijoje, o ne mažame Rave-no miestelyje. Tuo tarpu Rave-noj, kur kasmet suruošiamas garsaus poeto mirties sukakties paminėjimas, žmonės priešinas-i tokiam pasiūlymui.

— Jeigu Dante buvo perskio-jamas Florencijai, kai jis buvo gyvas, tai Florencijai nereika-lingi ir jo palaikai. — atsakė Rавenos meras. — Jis Rавenoj gyvena, dirbo ir kūrė, neleisime jo kaulų išvežti į Florenciją.

— Federalinė valdžia nedys agentų į bažnyčias, bet primena, kad įstatymas draudžia duoti prieglaudą dokumentų neturin-tiems žmonėms. Gresia penki metai kalėjimo.

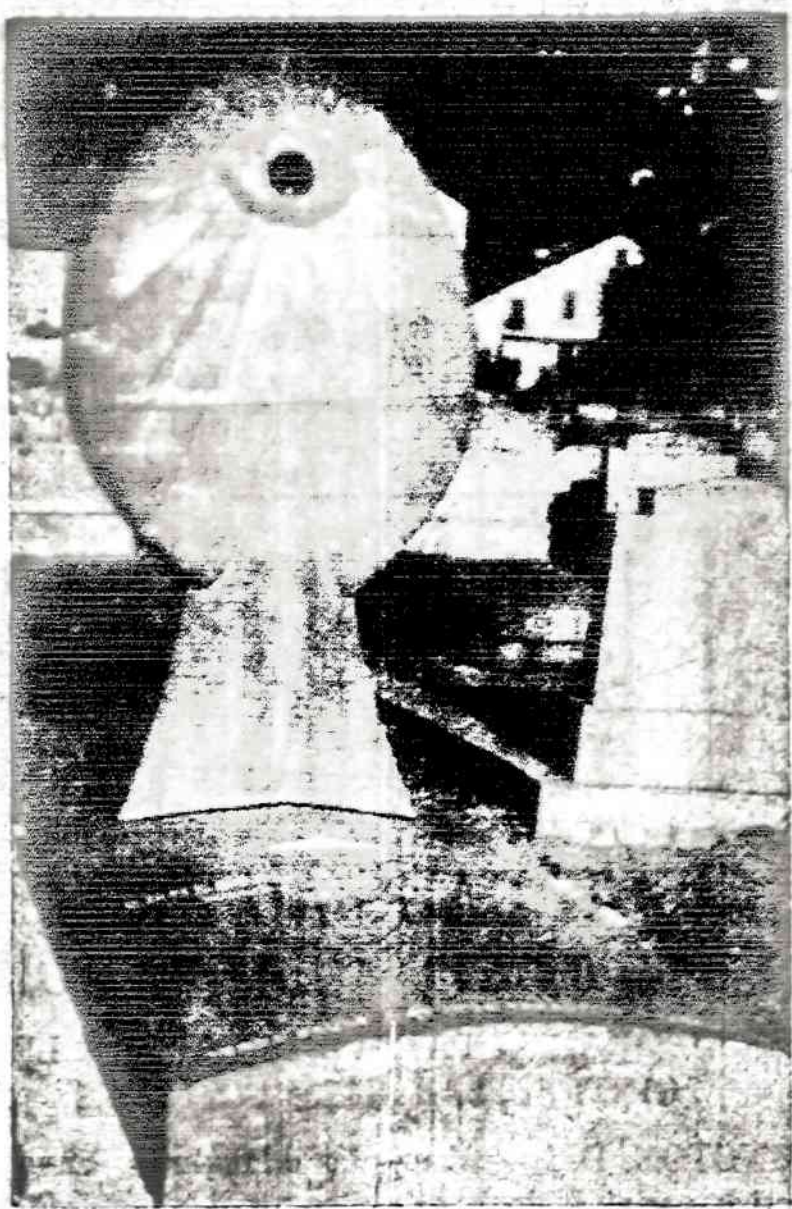
Prez. Reaganas įsakė JAV karininkams padėti Libanui kariams laimėti pozicijas, o marinams išnaikinti palestiniečių puolimo lizdus Beirut aerodromo srityje.

Otto Habsburg parašė VLKui laišką, kad Europos parla-mentas ir toliau kels Lietuvos nepriklausomybės klausimą.

Lietuvos prisikėlimo ir laidotuvių dalyvis

Politiko ir ministerio Ernesto Galvanausko atsiminimai, išleisti atskira knyga Čikagoje

Ernesto Galvanausko paminklas Prancūzijoje

Anksčiau skundėmės, kad kairie mūsų žymesni politiniai veikėjai neparašė ir nepalik savo gyvenimo bei veiklos atsiminimų. Ypač buvo pasigenda ma buvusio ministerio pirminio, užsienio reikalų ministerio ir žymaus diplomato Ernesto Galvanausko atsiminimų. (Jis mirė ir palaidotas Prancūzijoje 1967 m. Toliau jo pavardė rašysime raide G.). Šią spragą iš dalies užpildė jo brolis Gediminas Galva, išleisdamas 1982 m. politinę G. biografiją. Pats G. nors buvo raginamas, savo atsiminimų nerašė, nes jį labiau domino ne praeitis, o dabartis ir ateitis.

Knygos autorius stengėsi būti ištikimas brolio žodžiams: panaudojo daugybę jo laišku, įkalbėtų juostelių, oficialių dokumentų, jo kalbų seime ir t. t.

Tų laišku kopijos, dokumentai ir įkalbėtos juostelės yra saugomos PLB archyve Čikagoje.

Tėviškė ir mokykla

E. Galvanauskas gimė 1882 m. stambokame 30 ha ūkyje Zizonių k., Vabalninko vls., Biržų aps. (caro laikais — Panevėžio).

Baigęs rusišką Vabalninko pradžios mokyklą, norėjo įstoti į Panevėžio realinę, bet dėl rusų valdžios politikos varžyti kaimiečių vaikų augstesni mokslą jis dukart neišlaikė egzaminų ir turėjo persikelti į Mintaujos mokyklą, kur privčiai pasirašė įstoti į III klase. Šioje realinėje mokykloje buvo tik keli lietuviai. Joje vyravo latviai ir vokiečiai. Mintaujos gimnazijoje mokėsi daugiau lietuvių. 1896 m. lietuviai ir kiti katalikai mokiniai autė nesimėsti rusiškai ir neti

sekmadieniais į cerkvę. Už tai daugiau kaip 100 mokinių buvo pašalinti iš gimnazijos ir atleisti gimnazijos mokytojas Jonas Jablonskis (vėliau žymus kalbininkas). Realinėje mokykloje tokių bruožų nebuvo.

Baigęs Mintaujos realinę 1902 m. ir gavęs brandos atestatą, labai norėjo įstoti į Petrapilio Kalnų Institutą. Ten buvo didelė studentų atranka — iš 1,200 prašymų egzaminus laikė 900, o priėmė tik 55 (48 ortodoksus, 5 katalikus ir 2 žydus). Išlaikusių įstojamuosius egzaminus sąrašas buvo ir G. pavardė.

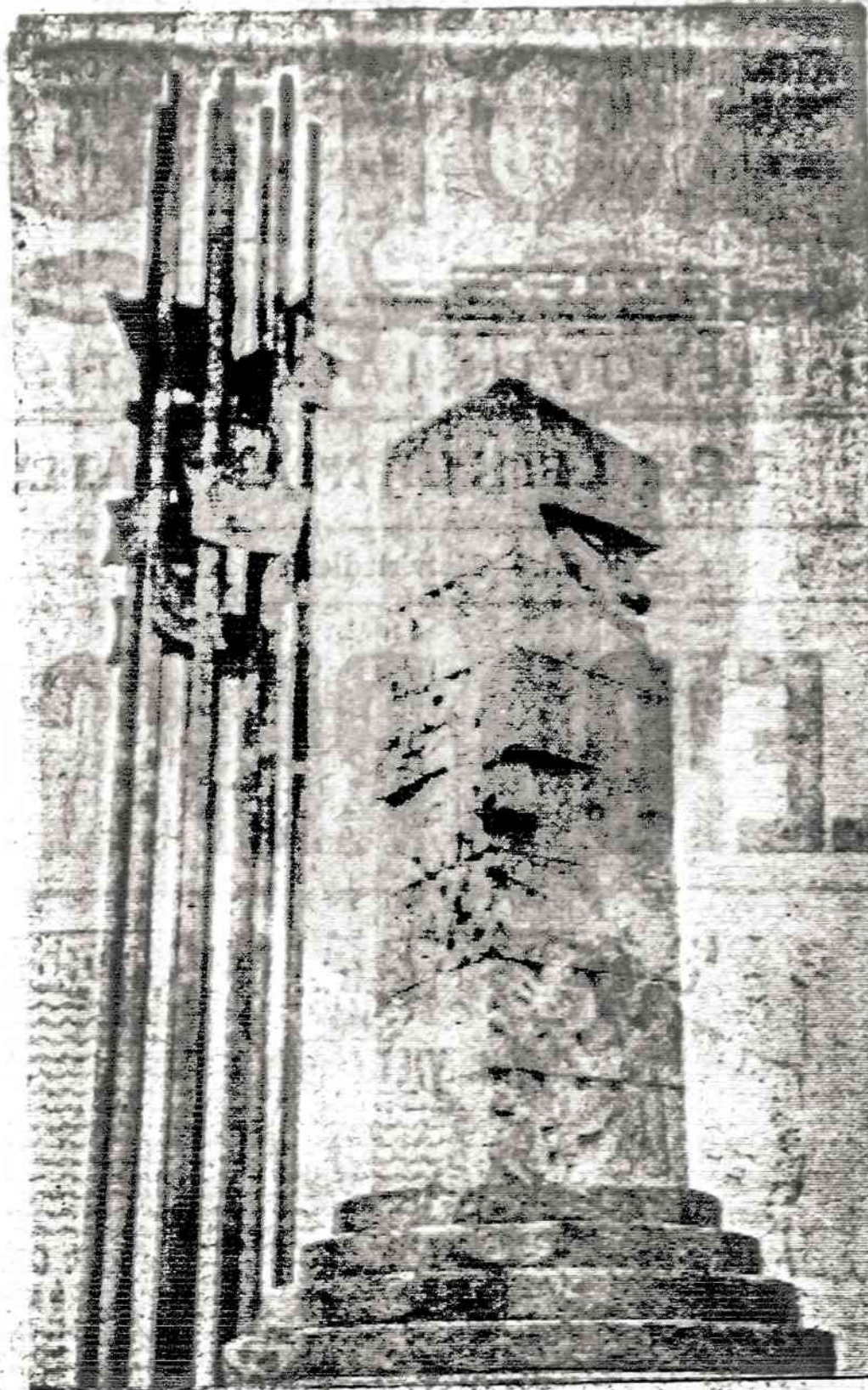
Tuo metu Petrapilyje gyveno jau daug lietuvių. Ten 1842 m. buvo iš Vilniaus perkelta dvasinė katalikų akademija su lietuvišiais studentais ir profesoriais. Putilovo fabrike dirbo daug lietuvių darbininkų. Pradėjo lietuviška visuomeninė veikla, kuria judino studentai ir valdininkai.

Rusų politinių veikėjų organizuotame susirinkime G. pasakė karščią prkalbą, reikalaujamas Rusijoje demokratines santvarkos, o lietuviams ir kitoms tautoms — nepriklausomybės. Ta jo kalba buvo apsaakuta dienraštyje „Birževyje Viedomosti“ (Biržos žinios).

1905 metai

Po pralaimėto karo prieš japonus prasidėjo telkimas jėgų kovai prieš carinę santvarką. 1905 m. sostinėje prasidėjo neramumai, kurie persimetė ir į kaimus. Tų metų lapkričio mėn. G. organizavo Čypėnuose ir Kupiškėje kaimiečių susirinkimus ir sakė karščią prkalbą prieš caro valdžią. Čypėnu susirinkimas priėmė 10 punktų atsiskaitą, reikalaujanti nemokėti mokesčių, išvaryti rusus mokytojus ir valdininkus, nestoti į rusų kariuomenę, išrinkti atstovus į Vilniaus seimą ir t. t. Tie Čypėnu nutarimai buvo panaudoti Vilniaus seimo rezoliucijoms.

Vilniaus seime G. dalyvavo

Zalesio mūšio paminklas

kaip Čypėnų Vabalninko, Kupiškio atstovas. Vietinė rusų valdžia jau turėjo daug žinių apie G. veiklą, bet kadangi jis dėvėjo puešnią Kalnų Instituto uniformą, panašią į augsto valdininko, tai vietos rusų „cinaininkai“ ir policija nedrįso jo liesti.

Kauno gubernatorių Vericynas pranešė Vilniaus gen. gubernatoriui, kad veiklesnėji Vilniaus seimo dalyviai gyvena Panevėžio apskrityje ir jie kelia neramumus kaimuose; Caro rūmų kamerjunkeris, gavęs gubernatorių pranešimus, 1906.XII.26 įsakė siusti baudžiamosius karreivijų būrius į Kauno ir kitas gubernijas. Po mėnesio atvyko baudžiamieji būriai į Vabalninko apylinkę. Dar neišausus, policininkai ir kariai apstojo Galvanauskų sodybą. Ernestas buvo suimtas ir nugabentas į Panevėžio kalėjimą. Jo tardytojas rusas buvo žmoniškas ir po kelių dienų pasiuntė žymiai veikėjai Felicijai Bortkevičienėi telegramą: „Skubiai atvykite gelbėti Galvanauską“. Bortkevičienė atsivežė 500 rublių užstatą ir G. buvo paleistas iš kalėjimo. Bet po dviejų dienų valstybės gynėjas gavo iš Kauno telegramą: „Suimti E. Galvanauską ir laikyti kalėjime be sąlygų“.

Dabar jam vėl svilo padai, nes jo ieškojo policija tėviškėje ir Petrapilyje. Jis turėjo nutraukti studijas ir bėgti į užsienį. Bortkevičienė parūpino jam mirusio austro pasą, kuriame buvo įrašyta Žukausko pavardė. Su tuo pasu G. norėjo patekti į Svediją. Bilietų pardavėja suomė, pažvelgusi į pasą, tarė: „Negudriai sugalvojote. Aiškiai matyti, kad naudojate svetimą pasą. Eikite į restoraną — ten gražinsiu jūsų pasą“. Kelionės bilietą geležinkelio ji vis dėlto davė, ir G. kėmingai atsidūrė Vakaruose.

Studijos Belgijoje

Po ilgo žinių rinkimo jis apsisprendė mokslą baigti Liezo universitete Belgijoje, nes ten nie kur to buvo kalnų institutas ir pragyvenimas pigesnis. Kalangi prancūzų kalbos jis nemokėjo, tai pirmieji mokslo metai buvo sunkūs. Antrasis mokslų metais ne tik kalbos klūtį iškėlė, bet ir mokslas pirmavo. Per trejus metus baigęs studijas gavo kalnų ir kasyklų inžinieriaus diplomą. Kadangi jo profesoriai sakė, jog menkas yra kalnų inžinierius, kuris nenusi-mano apie elektrotechniką, G. dar tęsė studijas elektrotechnikos institute, kurio ketvirtį metų kuria baigė per dvejus metus. Didžiausia jo romėja studijų metu buvo jo sesuo, įsikūrusi Čika-goje.

Taryba Serbijoje

1911 m. baigęs universitetą 29 m. jaunuolis turėjo įieškoti darbo. Į Rusiją negalėjo grįžti, nes jo byla dar nebuvo numarinta. Belgijoje ir net Prancūzijoje svetimsaliui, neturipčiam ryšių, sunku rasti atsakingesnį darbą. Galima buvo įsidarbinti Belgijos ar Prancūzijos kolenijose, bet jis nenorėjo palikti Europos.

Beieškodamas darbo, G. užliko spaudoje žinutė: „Serbijos vyriausybėi reikalingi užsieniečiai kalnų inžinieriai“. Apie darbo sąlygas net Serbijos konsulas nieko nežinojo, tik pasakė, kad Serbija labai kalnuotas kraštas su 4 milijonais gyventojų. Nieko geresnio nepelaukdamas, G. pasiskolino galiojantį rusišką pasą, sėdė į „Orient Express“ ir nuvažiavo tiesiai į Belgradą.

Neturėdamas ten jokių pažįstamų, kreipėsi į Rusijos ambasadą. Ji priėmė pats ambasadorius von Heeling, Baltijos kraštų baronas. Išdėstęs savo reikalą, G. pasisakė esąs Rusijos pilietis, bet politinis išeivis. Ambasadorius atsakė: „Mano pareiga rūpintis Rusijos piliečiais. Jų politinis nusiteikimas manęs nedomina“. Pakėles telefono ragelį kažkam paskambino. Baigęs kalbėti, parašė raštelį ir jį įteikdamas tarė: „Štai kunigaikščio Andronikovo adresas ir telefonas. Jis taip pat politinis tremtinys ir seniai dirba prancūzų serbų bendrovėje geležinkelų tatybos inspektorium. Seną savo bičiulį paprasčiau priimti ir patarti“.

Nuėjęs pas Andronikovą, G. buvo maloniai priimtas ir pata-tarta nepasidaryti Serbijos valdininku, bet kreiptis į tą bendrovę, kur jis pats dirba. Pažadėjo su vyr. bendrovės direktorium pasikalbėti. Kitą dieną nuėjęs į „Societe Franco-Serbe de Travaux Publiques“ būstinę, pradėjo inžinieriaus darbą.

Iš T. Z.

ŠEŠI PARADOKSAI

Sovietų Sąjungoj bedarbių nėra, bet niekas nedirba, niekas nedirba, bet planus vykdo; planus vykdo, bet nieko nėra; nieko nėra, bet visi visko turi; visi visko turi, bet visi nepatenkinti, visi nepatenkinti, bet 99.9% renka tą pačią valdžią.

Klaipėdiškis

Šįmet vasarą į Vištyčio ežerą buvo suleista 300,000 aburų, papildyti labai sumažėjusia ungurių „šeima“.

Sie unguriukai buvo lėktuvu atgabenti iš Paryžiaus. Per paskutiniuosius 7 metus į Vištyčio ežerą buvo suleista virš 4 milijonų unguriukų.

GYVENIMO SCENA

(Tęsinys)

DAVATKOS

Ilgį, dryžiuoti rūbai jų
Pridengia jas lig pat kulnų,
Neleidžia joms lengvai judėti,
Bet moka jos vikriai kalbėti.
Tarytum būtų susitarę,
Vieningai visos viską daro:
Ar tai rankas suspaudę gieda,
Ar jas išskėtę šaukia: „Gėda!“
Visiems, kurie į jas nežiūri,
Tai greit iš scenos neštis turi.

SENUKAI

Patamsy du senukai slenka
Laikydami viens kito ranką:
„Pavargom mes, pasenom jau
Ir nebegalim eit toliau.
Gal čia galėsime pasėdėti,
Ramiai per naktį pasilsėti.“
„Čia man baugu, jaučiu kapus,
Lavonu kvepa, pras šis.
Palikus čia geriau nebus —
Nelaimę nujaučia širdis“.

„Ir aš norėčiau eit toliau,
Bet nebeturiu vilties daugiau.“
„Ak, viltys tos apgavo mus,
Be reikalo laikus gražius
Tikėjome sulaukti vis —
Tai buvo tuščias ilgesys“.

Sešėliai stovi nusigandę,
Juos dengia uždanga juoda,
Jie kelio rytdienom neranda,
Jiems baigaisi jau jų diena.

AKTYVISTAI

Baltai, kaip plienas, žvilga bėgiai,
Ir traukinys ateina jau,
Prie įiešmo stovi trumparegiai
Ir nori jį pasukti sau.
„Duok man dabar — juk praeity
Kasmet valdei tu vairą ši;
Bet vis netinkamai, blogai,
Visiems keleiviams vairavai!
Turiu pasukti jį kairėn.“
„Tik tu šalin! Tik dešinėn!
Tu nepakreipsi jo kairėn!
Į kalnus keltas veda mus,
Tai pasitrauk — matai ginklus!“

„Tau įsakau nesikarščiūt,
Geriau žinau, kur reik važiuot,
Kur vargo liaudis laukia mūs,
Vežu aš jai naujus laikus!“

„Kas liaudis ta? — Jos nežinau!
Tautos garbė už ją aukščiau!“
„Manęs kvailių tu nelaikyk,
Jei nori taip, tai pabandyk!“

(Bus daugiau)

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

Great American Dream Machine.

America is the place that is made of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams are closer true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Good-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.

U.S. Bonds mature in less than six years.

JAUNIMO NUTARIMAI

Penktajame Pasaulio Lietuvių nes tarnybos nedelstina papildyti. Jaunimo Kongrese, įvykusiame naujais asmenimis, už lietušm. liepos 1-24 dienomis šiaurės kalbos gražinimą lenkų ir Amerikos miestuose, buvo įvairių renginių — visuomeninių, kultūrinių, pramoginių, studijinių, svarstybinių. Pramoginiuose bei visuomeniniuose renginiuose dalyvavo keli šimtai jaunimo iš įvairių pasaulio kraštų. Tai buvo gera proga pažinti vieni kitus, "pabendrauti", susidraugauti. Studijų dienos buvo skirtos tiksliai rinktiems atstovams. Jie susirinko Kanadoje, Trento universitete, ir per devynias dienas studijavo bei svarstė dabarties išsivijimą ir Lietuvos laisvinimo problemas. Tos studijų dienos buvo viso jaunimo kongreso smegenys. Be jų kongresas būtų palikęs tikrai nežymius pramoginius pėdsakus, kurie greitai išnyksta. Studijų dienos sutelkė rinkti, akademinio išsilavinimo jaunimą (apie 130), kuris savo mintis, apsvaistytas ir daugumos priimtas, pavertė konkrečiais nutarimais. Tiesa, jų susidare gana daug, nes apėmė politinę, visuomeninę, kultūrinę ir švietimo sritį. Kaip ir visų kitų organizacijų, taip ir šio jaunimo kongreso nutarimai pasiekia tik nedaugelį skaitytojų ir susilaukia turbūt dar mažesnio vykdytojų skaičiaus. Toks jau paprastas būna visų nutarimų likimas. Tačiau jaunimo atstovų nutarimus verta atkreipti dėmesį ir pasekti kuria linkme juda jaunoji mūsų karta.

Norint tiksliai su jais susipažinti, reikia pačiam pasiekti išsiai, bet ieškančiam pagrindių gairių gali užtekti ir apibendrinančio žvilgsnio. Visų pirma krinta į akis politinio pobūdžio nutarimai, liečiantys Lietuvos laisvinimą. Juose nematyti nieko radikalų naujo, nebent tik tai, kad atvirai skatinama laukti okupuotą Lietuvą, vežti spaudinius, skleisti informaciją, paruošti atitinkamą informacijos vadovėlių vykdantiems Lietuvon. Kartu pastebima (prieš), kad lankymas turi būti asmeninio pobūdžio, o ne kolektyvinio. Tuo būdu nutarimas derinamas su politinio išsivijimo veiksmų suvaldytojų gairėmis. Pasisakoma už bendrą politinę veiklą su kitomis tautybėmis, už rūpinimąsi lietuvių kare belaisviais, patekusiais į Afganistano sukilėlių rankas, už Lietuvos diplomatinę

M. SILEIKIS

SIUVEJAS

Kodėl Amerika nori būti viso pasaulio policininku?

Kuo ilgiau stebiu viso pasaulio politinius įvykius, tuo labiau darosi man neaišku, kodėl Amerika užimanė visame žemės rutulyje įvesti tokią politinę liniją, kokios ji laikosi savame krašte. Niekas negali įrodyti, kad pačioje J. A. Valstybės nėra pilnos asmens ir visokių tikybių laisvės, bet už tai čia pilna ir visokių sukičavimų, kyšininkavimo, žmogžudysčių, moterų prievartavimo bei namų padeginėjimų, apie ką žino ir visas platusis pasaulis.

Sakoma — įleisk kiaušį į bažnyčią, tai anoji tuoj lipa ant altoriaus. Visoki Amerikos padugnių elementai, naudodamiesi, si neapsakomomis asmens laisvėmis, lipa ramiems žmonėms ant galvų, vien tik sau naudos ieškodami. Ištiesais metais ne užbaigiamos žmogžudysčių bylos, už kurias turi apmokėti ramūs ir sąžiningi dirbantieji žmonės. Verkiama, kad neužtenka

moningasis lietuvių išsivijimas.

Iš T. Z.

kalėjimų, bet kaip reikia vesti vidaus politiką, kad dabar esami kėlelėjai nebūtų pergrūsti sakiniais ir kitokios rūšies nusikaltėliais per daug susirūpinama. Matosi spaudoje reikalaujama, kad reikia čia tokių kalėjimų, kurių viename kambaryje būtų tik po du kalinius, kad kiekviename būtų po televizijos aparatą, o gal net ir telefoną. Atrodo, kad greit bus įkurta ir kalinių unija.

Atsimenu, būnant man gimnazijoje, jos kapelionas labai gražiai atrodė, ir "prieš moterišką lytį dažnai nepajėgavo atsispirti. Kartą, jam pravedant doros pamoką, vienas mokinių — padauža ėmė ir paklausė: — Kunige, ar tie doros dėsnių liečia tik civilius ar ir dvasiškų?

Žinoma, po tokio klausimo kilo didelis skandalas visoje gimnazijoje: mokinių iš mokyklos buvo pašalintas, o kapelionas buvo iškeltas į mažą parapiją. Po kurio laiko pašalintas vėl buvo į gimnaziją priimtas, kai aplinkos gyventojai to pareikalavo.

vo, nes jie žinojo visas kapelionų silpnības sijas.

Nuklydau truputį nuo temos, nes tiek moralė tiek ir teisė reikalauja, kad tie kurie kitus nori tvarkyti, pirmiau patys turi tave "pasverti".

Šiandien niekam nėra paslapčių, kad J. A. V-bių vidaus gyvenimas vis labiau iškvera. Be to, amerikiečių, su jo išdumais, užsienyje pasirodymas nėra mažiausiai sutinkamas. Kas noris, ką nors tvarkyti, nors ir gerų tikslų turįs, tas pats turi turėti neblogą vardą ir tų tarpe, kuriuos jis mėgina tvarkyti.

Nematau, kad Amerikai pasiseks visą pasaulį sutvarkyti, savo vidų pirmiau nesutvarkius. Kita vertus, ar nevertėtų Amerikos politikams panagrinėti ir tokios minties: Palikti visas besipilaujančias vidų valstybes jų pačių sprendimams — geru sutarimu prie santikos prieiti, ar ginklais viens kitus nutildyti.

Iki šiol, kiek teko suprasti, valstybės, kuriose vyksta vidaus plautynės, kovos vyksta tarp demokratizmo ir komunistinės diktatūros. Jei tų valstybių žmonės įkyrejo laisvę — ir jie mano, kad komunistinė diktatūra jiems atneš žemę rojų — tai patys kabinasi sau virvę ant kaklo.

Visai nesuprantami Amerikos politiniai ir ekonominiai žingsniai, kai vis pilami Amerikos doleriai į komunistinių valstybių išdus, kai tuo tarpu vis šaukiama, kad prieš komunistą kovojama.

Kai stipresnė valstybė užpuola silpnesnę, ją pradedama pasiglemžti, nežūrinama, o silpnesnė valstybė, kuri silpnėja, silpnėja, turi būti ginama. Bet kaip ginamasi, bet kurios valstybės viduje, nei vieni, nei kiti, pusei svetima valstybė neprivalo padėti.

Juozas Zemaitytis

RYKLIŲ PASLAPTYS

Užregistruota dokumentinių faktų, jog visame pasaulyje nuo ryklių dantų žuva nemažai žmonių. Tačiau amerikiečių jūrų biologai yra tos nuomonės, kad daugumos rūšių rykliai nėra agresyvūs ir žmonėms nepavojingi. Žmonių užpuolimo atvejus jie aiškina "tragiškiu nesupratimu" arba savignos reakcija.

Pastaruoju metu intensyviai tiriama ryklių biologija, ir pradeda ryškėti daug idomių dalykų. Pavyzdžiui, ryklių smegenys kai kuriais išsivystymo bruožais yra analogiškos žinduolių smegenims. Bandytais įrodyta, kad rykliai jautresni elek-

triniams laukams negu kitų gyvulių kalbos, kurią jam į juoslele vūnai. Yra paskelbta hipotezė, įkalbėjo brolis Aras.

Kad visos žuvys judėdamos sukelia elektrinius laukus ir kaip tiksliai pagal tuos laukus rykliai suranda žuvis. Be to, rykliai niekada ne-erka vėžlių ir rimtomis infekcinėmis ligomis. Ši reiškinį mokslininkai aiškina tuo, kad galimas dalykas, ryklių organizme esama kažkokio medžiagų, kurios stimuliuoja imuninės sistemos. Dabar stengiamasi išskirti šią medžiagą ir panaudoti ją imunologijos reikams. Paskelbta ir dar drąsesnė hipotezė: ichtiologų grupė, tyrinėjanti ryklių tarpusavio ryšius, aptiko signalų sistemą, kurią sudaro šviesos atspindžiai nuo įvairių vinguriuojančių ryklių kūno paviršiaus. Šių se-

novinių žuvų gyvenimas, elgsena ir fiziologija dar ne visai suprantama, ir jiems išaiškinti reikia plačios tyrimų programos. (E. L.)

LIETUVIS PRARADO ATMINTI

JAV Oregono ligoninėje po automobilio katastrofos atgavęs sąmonę vyras pasisakė nieko natsimenas, bet galvojas, kad jis yra David Miller. Parodžius per Anglijos televiziją, jis buvo atpažintas Mančesteryje gyvenančio Aro Gasiūno, kaip jo brolis Mantis, kuris prieš porą mėnesių turėjęs vykti į Australiją, kur jų motina Gaila Gasiūnienė yra dalininkė senųjų krautuveje.

Nors Mantis buvo pakartotinai atpažintas kito jo pažinojusio, žmogaus, bet jis sakosi nieko natsimenas ir neatpažįsta lietu-

SUSIVIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išlikimui tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus daro.

SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišios pagrinde. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti tik \$10.000.

SLA — apdraudžia ir Tarpomąja apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukšto mokslo ir jo gyvenimo pradžiai.

SLA — valkias apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1.000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knuop yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apskrityje esančius lietuvių klubus, jie jums mielai pasakys, kur SLA yra.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1964 m. metraštis. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstančių, V. Kėrys, Igno Šlapelio, Vinco Macičio, P. Jonko, V. Stankos, J. Raudkio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Medaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis b. M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varnų kūrinių pavyzdžiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirminės Juosės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerinti autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkos aprašas gyvenimo brovų aprašymas, bet tiksliai to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVIAKASIS PAMARTIS, Henrikio Tomo-Tamalekio įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės Labguvos apskrityje duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama rėtovardžių pavadinimų ir jų vertimai į vokiečių kalbą. Labai sandingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių šeimėlapis. Kaina \$3.

• KĄ LAUKIA LIMA, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie emigrantus ir vietos nepilčius Lietuvoje ir pamašais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$2.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje: tik a. Furgio Jakinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotojų už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• MATYKINIS NOVELAS, M. Kozlenko kūryba, J. Valašio vertimas. 308 pusl. knygoje yra 30 samojųgų novelių. Kaina \$3. Knygos parduoda Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakytą galima gauti iškart po užsakymo.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARJIA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

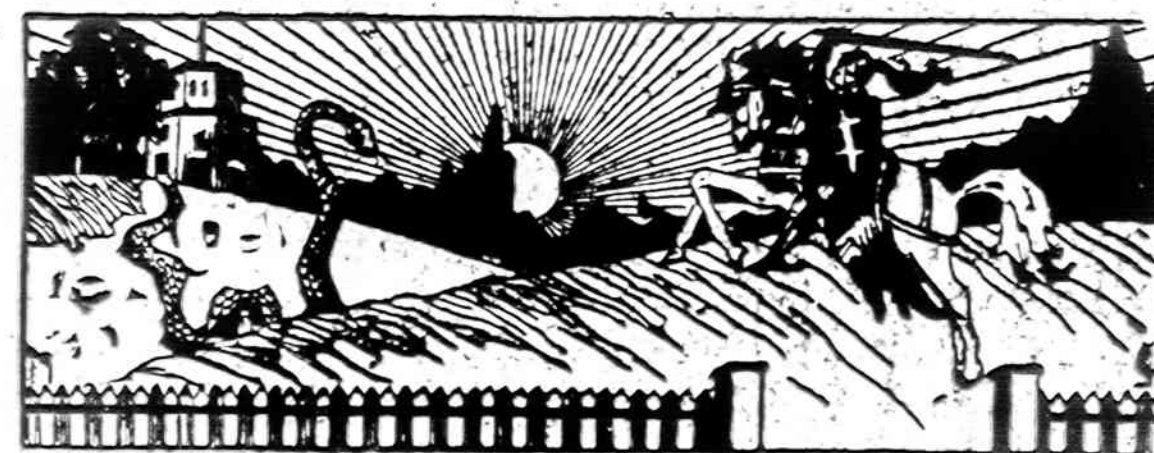
Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Inz. LIUDAS MIKSYS,

50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES UKANU ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bei kada ir bet kur, bei kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslūs vertimus ir parašė mums toliau studijuoti.

Kaina \$26. Kiek vėliau. Pateis \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS #7494000

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos

Disputacijos kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:

metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00

viename mėnesiui \$5.00
iš viso JAV vietose:

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

metams \$40.00
pusiui metų \$22.00
trims mėnesiams \$12.00
viename mėnesiui \$4.00

Kanadoje:

metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
viename mėnesiui \$5.00

Užsieniuose:

metams \$48.00
pusiui metų \$26.00

Naujienuos gina kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pilnais reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Žuvis genda nuo galvos...

Šiandien tarp daugelio kitų problemų, slegiančių lietuvišką išeiviją, jau kelia didelį susirūpinimą ir gausios lietuviškų šeimų skyrybos. Tiesa, ši problema nėra vien tik lietuvių, bet ir kitų tautybių. Tik joms, skaičiumi būnant daug skaitlingesnėms, toks šeimų "vėžys" gal ne tiek aliamuojančiai krinta į akis. Kas kita su lietuviškąja išeivija, kuriai, būnant ne tokiai skaitlingai, tikrai kelia reikšmingą susirūpinimą, nes reikia pasakyti, kad lietuviškų šeimų skyrybų skaičius ne mažėja, bet didėja, o ypač mišriųjų moterų.

Atrodo, kad mūsų spauda lyg ir vengia apie šį šeimų "vėžį" rašyti bei šeimų skyrybų problemą nagrinėti. Šeimų pairimas tautiniam išlaikymui yra didelė nelaimė, nes ji priartina greitai išeivijos išnykimą. Mat, kiekviena šeima yra tautos kūno gyvybinė celė.

Šį kartą mūsų lietuviškoje spaudoje šią problemą viešumon iškelti davė progą Lietuvių Dienose, Chicagoje, PLB-nės pirmininku išrinktas Vytautas Kamantas, kuris buvo ką tik divorsu suardęs savo šeimą. Jo išrinkimas į PLB-nės pirmininkus parodė, kad lietuviškų šeimų tvirtumas bendruomenininkams nerūpi. Renkami vadovybės ir tokie, kurie pameta savo teisėtą žmoną bei vaikus ir veda kitą. Matyt, jiems atrodo, kad tai normalus dalykas, nieko bendro neturįs nei su morale, nei su tautiniu interesu. Taip pat ir Vyt. Kamantas tokiu savo žygiu parodė, kad jam nerūpi lietuviškų šeimų pastovumas, nei tai, kad šeima yra tautos gyvybinė celė. Jam, matyt, jau nesvarbu duoti pavyzdį mūsų išeivijai, o ypač mūsų jaunimui. Bendrai, jis savo šeimos divorsu padarė gėdą ir visiems katalikams. O, be to, jis parodė kiek šis žmogus turi mažai savigarbos, jei šeimoje įvykus tokiame skandale, vis tik jis veržiasi pirmininkauti viso pasaulio lietuviams, kurių didelė dalis šeimą laiko ne tik kaip šventą židinį, bet kaip ir būtinybę tautos gyvybei puoselėti ir ją išlaikyti.

Aišku, jog bus tokių, kurie tvirtins, kad niekas ne-

turi teisės kištis į kito grynai šeimoms gyvenimo reikalus ir kelti viešumon joje iškilius nesuderinimus, ir toki smerkti. Tiesa, kad niekam nevalia kištis į kitų šeimoms gyvenimą. Bet tai liečia tokius, kurie sau gyvena, kurie nesiveržia į didelių bei iškilusių veikėjų ir nedemonstruoja tokio savo žygio. Bet tie, kurie po tokio šeimoje skandalo veržiasi vadovauti kokiam nors organizacijai, o šiuo atveju, kaip Vyt. Kamantas, net viso pasaulio lietuviams, tokio asmens privatus gyvenimas pasidaro jau nebe grynai privatus, o viešas. Kiekvienas turi teisę klausyti ir net viešai, kas šis žmogus, kiek jam rūpi šeima, kad ji būtų tautinės gyvybės pagrindas, kokį jis duoda pavyzdį organizacijai ir jos nariams, nes tai visa liečia viešąją dorovę.

Vyt. Kamantas po tokio viešo šeimoje skandalo turėjo turėti tiek savigarbos ir nesiveržti į tokios organizacijos vadovus, nes toks asmuo daro gėdą ne tik tai organizacijai, bet ir visiems lietuviams. Ypač toksi, kaip Vyt. Kamantas, kuris pats pasižymi kitų niekinimu užgauliais pravardžiavimais, kaip antai: reorgais, žmogžudžiais, melagingais informacijų davėjais.

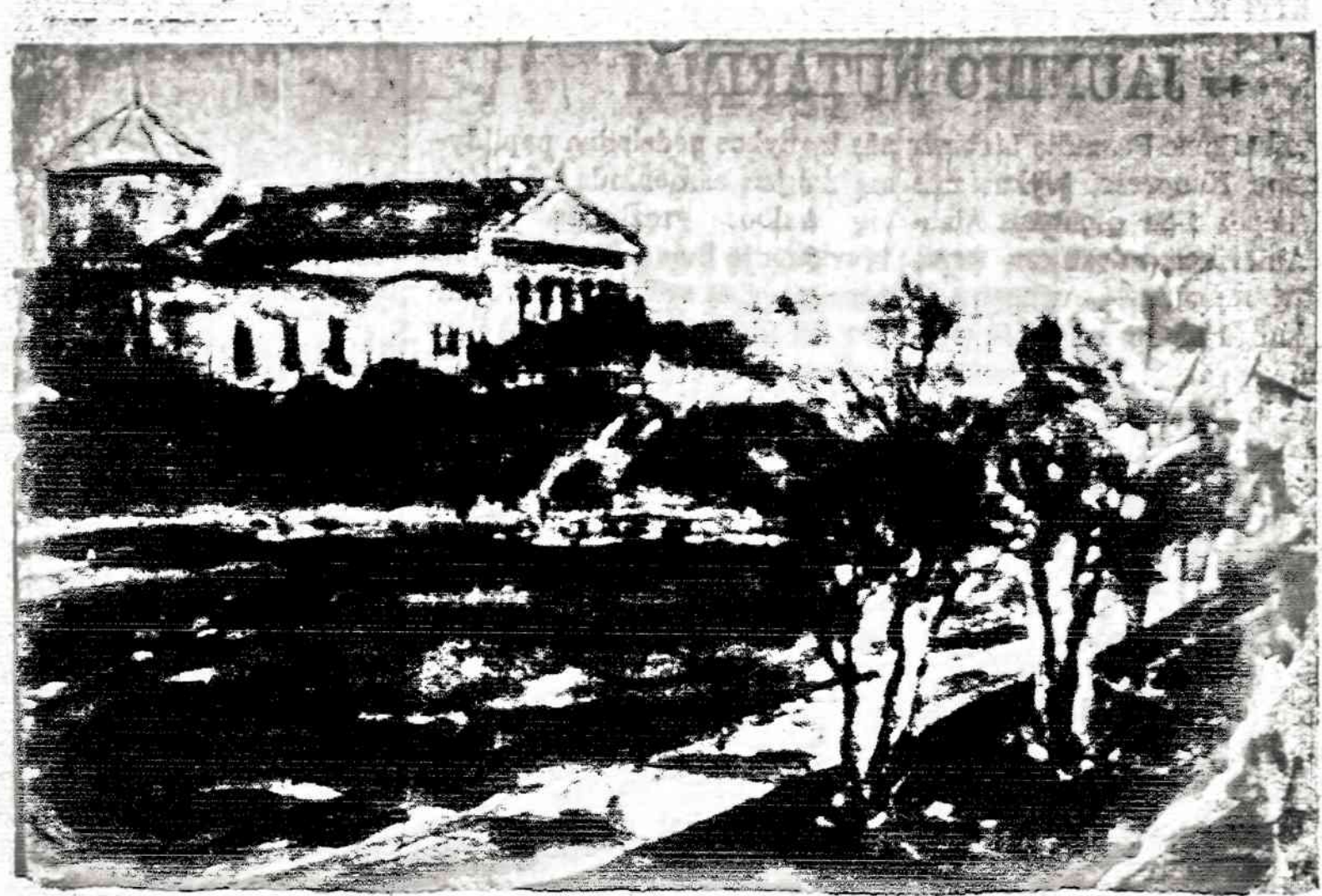
Vyt. Kamanto įsiveržimas į PLB-nės pirmininkus jau padarė didelę gėdą. Juk ką reiškia divorsas šeimai, tą kiekvienas žino. Toks lietuviškos šeimos suardymas yra kartu ir sulaužymas iškilmingos priesaikos, duotos prie altoriaus. Pagaliau, koks pavyzdys mūsų jaunajai kartai. Juk kiekvienas, kuris yra pasinėšęs divorsuotis, sakys: jei jau viso pasaulio lietuvių pirmininkas divorsavo, tai kodėl man nebūtų galima jį pasekti? Vyt. Kamantas parodė, kad toks jo žygis išmainyti teisėtą žmoną kita yra toks paprastas dalykas ir tai grynai jo asmeniškas. Bet kas gali pasitikėti tokiu vadu, kuris nebegalėjo sugyventi su savo žmona, kas užtikrins, kad jis sugyvens su VLIKO ir ALTOS veikėjais?

Be to, čia kyla ir kitas klausimas: kas gi buvo tie, kurie jį pastatė šitokiam postui? Juk nuo jų sprendimo priklausė jo PLB-nės pirmininku išrinkimas. Gyvenant demokratiniam krašte, galima viešai klausyti apie renkamą kandidatą tinkamumą ar jo netinkamumą kuriai nors organizacijai vadovauti. Galima viešai pasisakyti už ir prieš. Reikia tik stebėtis, kad, statant Vyt. Kamantą kandidatui, niekas nepravėrė burnos. Juk rinkėjų skaičiuje buvo frontininkų, ateitininkų, net ir kunigų. Rodos, jie visi yra lietuviai ir dar katalikai, krikščionys. Jie turėjo žinoti, kad mūsų krikščioniška tauta šeimos židinį laiko šventu ir nesuardomu.

Pagaliam, kur buvo tos moterys — atstovės, kurios balsavo ir savo balsais jo išrinkimą parėmė. Jos turėjo patyrinti, kas yra Vyt. Kamantas? Kaip jis sugyvena su savo šeima? Jos būtų sužinojusios, kad Vyt. Kamanto paliktoji žmona ir jo vaikai divorsą skaudžiai išgyvena. Ar neatėjo tad laikas reikalauti, kad šis žmonių maininkautas iš PLB-nės pirmininkavimo pats atsistatydintų, o jai vadovautų tas, kuriam šeima yra nesuardoma šventovė? Jei kitaip, tai bus ženklas, kad PLB-nės pati viršūnė yra nuosmukyje. Žuvis nuo galvos genda. Tai liudys, kad B-nė jau nebeturi žmonių su tvirtais moraliniais ir tautiniais principais.

Nereikėtų nustebti, kad lietuviškos moterys vieną gražią dieną, užjaušdamos p. Kamantienę ir jos šeimą dėl buvusio jos vyro, Vyt. Kamanto, jos gyvenimui padarytos neapsakomai didelės skriaudos, kaip Amerikoje yra įprasta, suruoštų prieš toki pirmininką demonstraciją arba pradėtų rašyti į spaudą protesto laiškus. Tai būtų verta ir teisinga akcija.

P. Mk.

Mikas Šileikis

Čikagos Akvariumas

VL. BAKONAS

PASTABOS IŠ TOLO

(Tęsinys)

Los Angeles Neo-Lituanų skyriaus valdybą šiuo metu sudaro: Vytautas Burokas — pirmininkas, Aloyzas Pečiulis — vice-pirmininkas, K. Švairkaitė — izdėninkė, E. Godgaudienė — sekretorė, R. Vitkienė — magistras, S. Petravičius — tėvūnas, Edvinas Balceris — arbiiter elegantiūm, Alg. Brazinskas — narys ir arbiiter elegantiūm, padėjėjas ir V. Mikalauskas — tėvūno padėjėjas.

Šis neolituanų piknikas — gegužinė buvo tikrai malonus pasidėvavimas ne tik su neolituanais bet ir jų svečiais.

Kalbant apie J. ir E. Sinkius,

(Pabaiga)

IŠ VLIKO TARYBOS VEIKLOS

JAV bendradarbiauja su Sovietų Rusija

Rugpjūčio 13 dienos VLIKO tarybos posėdy prelegentas adv. Povilas Zumbakis kalbėjo apie JAV Teisingumo ministerijos (Department of Justice) Specialių tyrimų įstaigos (Office of Special Investigations) siekimus ir naudojamus metodus.

Nors prelegentas savo rėteratė smulkmenų neminėjo, skaitatytojams gali būti įdomus šios Teisingumo ministerijos skyriaus išsivystymas ir aplinkybės, dėl kurių jis tapo toks galimas.

"Office of Special Investigations" gavo pradžią, kai kongreso atstovė Elizabeth Holtzman, iš Niujorko, pradėjo kreipti dėmesį, jog JAV yra imigrantų, kurie galėtų būti kalūnami ben-

dradarbiavimų su naciais. 1973 metais JAV imigracijos ir pilietinio (Immigration and Naturalization Service) įstaiga privertė buvusią koncentracijos stovyklą sargybinių vokiečių Herminę Braunšteipner-Ryan, atsikrauti pilijybės. Ji buvo gražinė Vakarų Vokietijoje ir buvo ten teista. 1977 metais, Kongreso spaudimu, Teisingumo ministerijoje buvo įsteigta šiems tikslams tirti Specialių tyrimų įstaiga, kuri iki 1982 metų pradžios buvo iškelusi 26 bylas ir tyrinėjo kitą 221 atvejį. Kongresmanė Holtzman greit pastebėjo, kad iš \$2 milijonų biudžeto paskirto šiems tyrimams, vos ketvirtis milijono buvo šiam tikslui išleista. To pasekoje, Specialių tyrimų įstaiga buvo paskirtas atskiras biudžetas

dradarbiavimų su naciais. 1973 metais JAV imigracijos ir pilietinio (Immigration and Naturalization Service) įstaiga privertė buvusią koncentracijos stovyklą sargybinių vokiečių Herminę Braunšteipner-Ryan, atsikrauti pilijybės. Ji buvo gražinė Vakarų Vokietijoje ir buvo ten teista. 1977 metais, Kongreso spaudimu, Teisingumo ministerijoje buvo įsteigta šiems tikslams tirti Specialių tyrimų įstaiga, kuri iki 1982 metų pradžios buvo iškelusi 26 bylas ir tyrinėjo kitą 221 atvejį. Kongresmanė Holtzman greit pastebėjo, kad iš \$2 milijonų biudžeto paskirto šiems tyrimams, vos ketvirtis milijono buvo šiam tikslui išleista. To pasekoje, Specialių tyrimų įstaiga buvo paskirtas atskiras biudžetas

ir jo tarnautojų skaičius buvo padidintas iki 50. Tai įvyko 1979 metais. 1980 metais šios įstaigos biudžetas buvo padidintas į \$2.3 milijonus, o 1983 metais — į \$2.7 milijonus. 1981 metais 102 Atstovų rūmų nariai raštu kreipėsi į prezidentą Reaganą šias pastangas toliau remti. Yra sakoma, kad šias pastangas remia 77 pagrindinės JAV žydų organizacijos. Kongresas išleido įstatymą nr. 95-549, pagal kurį yra mažesnė (rodos tik 9 kambariai), kainavo pusę milijono dol. Galima siveikinti J. ir E. Sinkius, kaip lietuvių, kad įsikuria ir Malibu, ten gyvenančių daugiausia Mollywood "mogulų" kaimynystėje, kurie patirs, kad yra ir lietuvių, kurie gali ten turėti nuosavybę.

(Nukelta į 5 psl.)

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tęsinys)

— Aš pavargau, noriu atsigulti.

Morta ir Petras dailiai paguldo ją ant pagalvės, aploja. Ji ramiai guli užsimerkusi, rodosi, nori užmigti. Karunka daugiau nebegiedama, kad mamos nepabudinti.

Kaimynė, dar kiek pabudusi ir įsitikinusi, kad mamos mirtis dar nėra čia pat ir kad jos būdėjimas neturi daug prasmės, išeina, šviesa negesinama, tik pastatoma taip, kad nešviestų mamai į akis. Jau kelios naktys, kai šviesos negesinama. Mortai atrodo, kad mama yra gana silpna, taigi šviesos gesinti negalima. Mama gali paprašyti gerti, ar pakelti, kur tuomet tą šviesą užsudegti besusingraibstys patamsiais.

Trumpa vasaros naktis eina į pabaigą, staj jau žara žibą rytuose ir švinta rugpjūčio pirmos dienos rytas.

Mama staiga sujuda, dusliai sukosėja.

— Pakelkit, — vos ištaria,

Greitai pribėga virpančia širdimi Petras ir Morta. Jie kelia ją, nori pasodinti, bet ji suglėbusi, užsimerkusi ir sėstis nemėgina.

— Mama, mama! — šaukia Petras.

— Mama! — nusigandusi kartoja Morta.

Mama nieko neatsako. Sudrįbęs jos kūnas ir užmerktos akys išduoda skaudžią tiesą. Jie paguldo ją ant pagalvės. Ji guli ramiai, užsimer-

kusi ir jos krūtinė nebeskilnoja.

— Mama, mama! — su ašaromis jie šaukia abu, bet mama jų balso nebegirdi.

— Matote, vaikučiai, kas yra. Nieko jūsų šauksmas nebe padės, — ramiai pasakė tėvas, užskleidė maldų knygą, iš kurios jis skaitė litaniją už mirstančius, ir paėmęs uždegė žvakę.

Petras prispaudė savo lūpas prie amžinai nurimusios motinos kaktos, ir karštų jo ašarų srovės suvilgė jos veidą.

Kaimynas obliavo lėtas ir darė karštą, Petras dažė jį ir puošė, rinko pačias minkščiausias skiedreles, dėjo jas į karšto dugną ir kimšo jomis pagalvėle, o laistydamas ašaromis jis sau kartojo: tebūnie kuo minkščiausias mano mamai amžino poilsio guolis. Jis niekuo daugiau nebegalėjo jai padėti.

Motinos mirtis dideliu smūgiu trenkė į Petro gyvenimą. Bet gyventi reikia, į kapą drange su ja neatsigulti. Reikia mokytis, reikia laikyti egzaminus, nors ir kaip galva išvargusi.

— Aš susitariau su savo draugu, — sako direktorius Natauskas Petrai, — tu važiuosi su ponu Peyskiu į apskrities miestą. Jo dvaras yra už dviejų kilometrų. Pas jį gausi kambarį ir maistą. Pėsčiam bus nesunku ateiti į gimnaziją. Laikysi egzaminus iš penkių klasių kurso. Parašysi savo prašyme, kad laikysi egzaminus eksternu.

Petras nežino, ką tas reiškia laikyti egzaminus eksternu. Jam atrodo, kad tai turėtų būti pra-

eitų mokslų tam tikras pavadinimas arba tam tikrų palengvintų egzaminų rūšis. Juk Natauskas žino, kaip jam buvo sunku šią vasarą mokytis dėl jo motinos mirties. Taigi, jis nori palengvinti ir todėl savo laikyti egzaminus eksternu. Jis gerai įsidėmi šį žodį, kaip labai reikalingą.

Paskirtą dieną jis laiko egzaminus apskrities miesto gimnazijoje. Didelis gimnazijos pastatas stovi gatvėje ir jo durys bei daugybė langų atsidaro stačiai į šaligatvį.

Didelė klasė pilna mokinių. Tai pataisnininkai laiko egzaminus iš savo pataisų. Čia bus matematikos egzaminas ir, atrodo, nelengvas, nes visų veidai susirūpinę. Keli dideli klasės langai atviri, čia pat už jų šaligatvis ir ten vaikščioja mokiniai, kuriems šių sunkių matematikos egzaminų laikyti nereikia.

Matematikos mokytojas padiktuoja du uždavinius:

— Padarykite tik vieną. Jūs galite pasirinkti, kurį norite. Kai padarysite, galite tuojau išeiti, padavę man pasiūlyti. Duodu dvi valandas laiko.

Petras, sutelkęs visas savo proto pajėgas, skaito ir vieno uždavinį, ir kitą. Dar skaito, ir dar. Nori prisiminti visus praeitus matematikos dėsnius, formules. Nieko neišsima. Šie uždaviniai yra kažkokios algebras, aritmetikos, sferinės bei plokštinės geometrijos, fizikos ir dar kažko sąjauka. Jis apie tokią košelienę ne sapnuoja nesapnavo. Jis dar galvoja ir pergalvoja, bet jokio išsities taško nemato. Tuo tarpu vienas mokinių

atiduoda savo pasiūlymą ir išeina. Netrukus kitas, trečias, ir visa eilė. Dar nė valandos neišėjo, ir jis pasiliko vienas su savo uždaviniais ir negailingų matematikos mokytoju. Paduoda dabar ir jis savo pasiūlymą mokytojui ir išeina. Už durų jį pasitinka keletas jam nepažįstamų, bet labai draugiškų mokinių veidų:

— Na, ar padarei?

— Ne.

— Tai kodėl tu mums nieko nepasakei? Būtujei pulkavusių spargalkų gavyse. Juk visi kuo geriausiai nusirašė, iš lauko primetė spargalkų daugybę.

— Tai kaip aš jums galėjau pasakyti, kad mokytojas buvo čia pat?

— Mums daug nereikėjo, būtujei sukosėjęs, ar galvą pajudinęs, tuojau būtum gavęs. Mes visą laiką tave sekėm. Atrodė, kad tu labai ramiai dirbi, manėme, kad viską supranti.

— Štai kaip! Visi uždavinį padarė! O aš maniau, kad tu uždavinį niekas negalės padaryti.

— Niekas nebūtų padarę, jei ne spargalkos. Petras egzaminą neišlaikė. Pirmą kartą jam paaiškėjo, kad kartais labai sunku yra būti teisingam žmogui meluojančių tarpe.

— Jei tu būtujei laikęs įstojamuosius egzaminus, tai būtuome priėmę į šią klasę, nors matematika tau nepavyko. Bet tu laikėi eksternu, tai ir neišlaikė.

(Būs daugiau)

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pilnų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-9 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553
Service 855-4506, Page 04058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2386,
Residencijos telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33718
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelės.
R. BERNAS. Tel. 925-8062

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvykių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5776

SOPHIE BARCUS

RADIOJO ŽEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja - Aldona Daukus
Telefonas: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidas"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
adienio 8:30 val. vakarų.
Vijos laidos iš WCEV stoties.
Bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM bangos
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60628
Telefonas: 778-8374

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Lietuvių Žagarės klubo pastotogi-
nis narių susirinkimas įvyks šeštadie-
nį, rugsėjo 24 d., 2 val. popiet, Anelės
Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave.
Nariai prašomi dalyvauti, nes yra
svarbių reikalų aptarti. Bus valės.
Rože Didžiulviš, rašė.

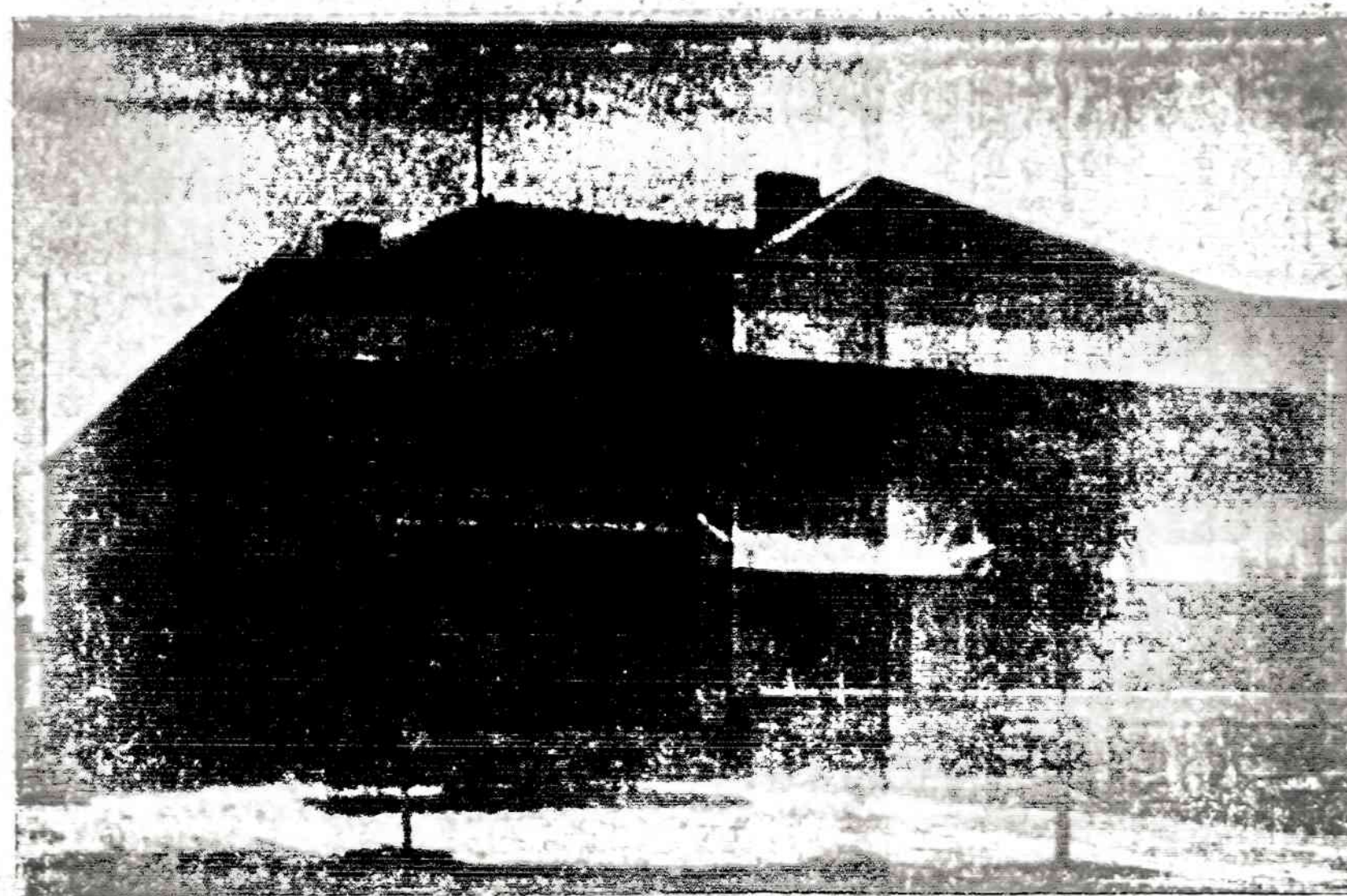
IŠ VLIKO TARYBOS...

(Atkelta iš 4 psl.)

čiau nusikaltėlių dėl pracinės
veiklos atžvilgiu, Sovietų ir žy-
dų tikslai, be jų motyvai, su-
tampa. Žydams rūpi nusikaltu-
šių prieš žmogiskumą suradimas
ir neatlaidus nubaudimas. Sovie-
tams rūpi imigrantų, išeivių or-
ganizacijų ir jų vadovų diskre-
titavimas ir antisemitizmo šklei-
dimas.

Specialių tyrimų skyriaus
veikla yra palietusi eilę lietuvių.
Būtent: Liudą Kairį (Čikagoje),
Kazimierą Palčiauską (Floridoje),
Jurgį Juodį (Floridoje), Me-
čislavą Paškevičių (Kaliforni-
joje), Bronių Kaminską (Con-
necticut), Juozą Kungį (New
Jersey) ir kt. Išskyrus Liudą
Kairio bylą, kurią apeliavo Či-
kagos Kirkland ir Ellis advoka-
tai įstaiga, visos kitos bylos kol
kas buvo išspręstos kaltinamų
jų nenaudai.

Tai yra iš dalies todėl, kad
bylos yra sprendžiamos vado-
vaujantis civiline, o ne krimina-
line teismo procedūra, pagal ku-
rią yra daug sunkiau patirti kal-
tinamosios medžiagos tikimumą
ar abejotina medžiaga paversti
niekine. Teismuose yra leidžia-
ma dalyvauti Sovietų Rusijos
Teisingumo ministerijos atsto-
vams (nors Sovietų spauda pa-
sigiria, kad tai yra KGB-istų
vaidmuo), kurie liudija įrodymų
patikimumą. JAV teisėjai
šiuos liudijimus priima. Nežiū-
rint JAV Valstybės departamen-
to ir prezidento Reagano parei-
šimų, kad JAV nepripažįsta Pa-
baltijo valstybių okupacijos, JAV
Teisingumo ministerijos
atstovai priima Sovietų okupa-
cinių įstaigų liudijimus ir ben-
dradarbiauja su okupanto ad-
ministracija Estijoje, Latvijoje
ir Lietuvoje! Prelegento žinio-
mis nė vienas nepriklausomų

Lietuvos nepriklausomybės laikais Alytuje pastatyta dviaukštė mūrinė mokykla

Pabaltijo respublikų diplomati-
nis atstovas JAV dėl šių valsty-
bių suverenumo teisių pažeidimų
nėra protestavęs JAV valdžiai!

Specialių tyrimų įstaiga
bylas ruošia naudodama ir JAV
esantių kitų imigrantų liudijimus.
Tokie liudijimai yra gau-
nami labai draugišku būdu, bet
yra panaudojami tik prokuratu-
ros naudai, o ne apkalinti gy-
nimui. Savo keliu, noriai ben-
dradarbiaujantys liudininkai kar-
tais patys save inkriminuoja nu-
rodydami savo tiesioginį arba
aplinkybinį ryšį su kaltinamuo-
ju, arba savo eitas pareigą na-
tių okupacijos metais ir panašiai.
Adv. P. Žumbakis pabrėžė, kad
tokie "draugiški ir "nekalni" ap-
klausinėjamai nėra niekam pri-
vatom ir kad nereikia jiems pa-
sidausti be šiose srityse prity-
rusių advokatų patarimų ir jų
dalyvavimo apklausinėjimo me-
tu.

ANGLAI GINA LIETUVOS KALINĮ

Mėnesinis "sv. Kolumbo Vy-
čių (Knights of St. Columba)
žurnalas "Columba" kiekviena-
me numeryje įdeda vieno sąži-
nės kalinio pavarde ir prašo na-
rius rašyti laiškus atitinkamoms
įstaigoms, prašant kalinį paleis-
ti. Sąžinės kaliniai yra paren-
kami iš viso pasaulio: Afrikos,
Pietų Amerikos, Azijos ir kt.

Rugsėjo mėn. numeryje pir-
mą kartą buvo parinktas lietu-
vis Henrikas Jaskūnas (angliš-
kai Jashkunas), 55 metų am-
žiaus, atliekęs 15 metų kalėjimo
bausmę "už necenzūruotos ir pri-
vačiai išleistos medžiagos paruo-
šimą".

"Columba" patiekia skaityto-
jams žiupsnį žinių apie Jaskūno
"nusikaltimus". Jau 1976 m. pas

buvo rasta medžiaga, parašy-
ta grupės asmenų, kurie vadina-
si "Suvienytas Frontas taikai ir
tautiniam išlaisvinimui iš
SSSR".

"Buvo reikalaujama praveisti
referendumą dėl taikingo tauti-
nių mažumų pasitraukimo iš
SSSR. Sovietų Sąjungos respu-
blikų teisė pasitraukti iš SSSR
yra garantuota Sovietų Konsti-
tucijoje", pažymimi žurnalas
"Columba".

Jaskūnas pirmą kartą buvo
areštuotas 1947 m. už jo dalyva-
vimą neoficialioje jaunimo grupė-
je, kuri protestavo prieš Lie-
tuvos įjungimą į Sovietų Sąjun-
gą 1939 m. Jis buvo paleistas
1965 m.

Žurnalas toliau rašo, kad pa-
gal naują kaltinimą Jaskūnas
yra patalpintas Pataisomosios
Darbo Stovyklos (Corrective La-
bour Colony Nr. 36) specialaus
spaudimo skyriuje, Perm srityje,
kas yra skaitoma pati žiau-
riausia pataisomosios darbo for-
ma pagal Sovietų įstatymą.

Jaskūnas yra vedęs ir turi du
vaikus. Prašoma rašyti manda-
gius laiškus, prašant jį paleisti,
šiuo adresu: Mr. A. Rekunkov,
Prosecutor General of the USSR,
ul. Pushkinskaya, 15a, Moskva,
USSR.

Gal vertėtų ir mums lietu-
viams prie to prisidėti.

Knights of St. Columba yra
katalikų vyrų organizacija, ku-
rios obalsis yra: labdarėybė, vie-
nybė, brolybė (Caritas, Unitas,
Fraternitas). Žurnalas "Colum-
ba" yra siunčiamas visiems na-

riams šiame krašte (20,000) ir
broliškomis organizacijoms Airi-
joje, Kanadoje, Pietų Afrikoje,
Australijoje ir N. Zelandijoje.
(E. L.)

S. KITS-NEVIS — NAUJA VALSTYBĖ

BASETERE, St. Kits. — Pir-
madienį Karibų jūroje atsirado
nauja valstybė, kuri pasivadino
St. Kits-Nevis. Karibų jūroje
buvo dvi britų salos. Viena va-
dinosi St. Kits, o antroji — Ne-
vis. Britai per dešimtmecius
mokė gyventojus, kaip patys turi
savo reikalus tvarkyti.

St. Kits turi savo sostinę ir de-
mokratiškai tvarkomą savival-
dybę. Nevis nesitvarko taip gra-
žiai, bet pagrindus turi. Abiejų
salų gyventojai svarstė reikalą
ir nutarė susijungti ir sudaryti
nepriklausomą valstybę.

— Senatas uždraudė vidaus
sekretořiui Watts pardavinėti
anglių kasyklas, kol Senatas iš-
aiškins visą klausimą. Sekreto-
rius Watts jau šeši mėnesiai
nuomuoja ar pardavinėja anglies
kasyklas federalinėse žemėse.

— David Osborne, Ft. Wayne,
Ind., dienraščio Fort Wayne
News-Sentinel įžanginių redak-
torius, jo žmona ir jų 11 metų
sūnus, namuose buvo nužudyti.
Policija ieško kaltininko.

Jei išlošime ant kokybės, tai
palošime ant našumo.
(Iš pasakymo)

BIELIŪNAS

LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED SET BY THE
THE RIGHT LANE

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1844

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNIAKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Tarybos, valdybos narių, apygardos, apylinkių pirmininkų pasitarimas

JAV (R) LB-nės Tarybos Prezidiumo pirmininko dr. Valentino Pliopio pavesta pranešu, kad š.m. rugsėjo mėn. 24 d. (šeštadienį), 10 val. ryto, Lietuvių Tautiniuose Namuose (6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.) šaukiamas tarybos narių, Centro valdybos, Apygardos pirmininko arba įgaliotinių ir Tarybos Prezidiumo susirinkimas - pasitarimas.

Kviečiama dalyvauti Centro valdyba, apygardos ir apylinkių pirmininkai arba įgaliotiniai.

Pasitarimas - susirinkimas įvyks š. m. rugsėjo mėn. 24 d., šeštadienį, 10 v. ryto, Liet. Tautiniuose namuose (6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.).

Svarbiausieji susirinkimo - pasitarimo darbotvarkės punktai:

1. Atidarymas - dr. Valentinas Pliopys.
2. Bendra mūsų (R. L. B-nės) padėtis - dr. V. Dargis.
3. Leidinėlis: "Kas mes esame?" - kan. V. Zakarauskas ir A. Tauginas.
4. Teismo reikalai - inž. Stasys Dubauskas.

5. Spauda ir kiti reikalai - Z. Juškevičienė.

6. JAV (R) L. B-nės istorijos reikalai - A. Juškevičius.

7. JAV (R) L. B-nės Tarybos narių ir atstovų suvažiavimas - A. Repšienė.

8. Klausimai ir sumanymai.

Maloniai kviečiami visi susirinkime - pasitarime skaitlingai dalyvauti ir patiekti klausimus bei sugestijas (R) L. B-nės liečiančiais reikalais. Su pagarba,

Antanina Repšienė,

JAV (R) LB-nės Tarybos Prezidiumo sekretorė

Knyga, atspausdinta praėjusiais metais, jau baigiama parduoti. Kas nori ją įsigyti, tai turi rašyti K. Janutai, 2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039. Jei pas jį dar yra keli egzemplioriai, tai už tris dolerius jums ją atsiųs, o jeigu jau nebebus, tai bus viena iš tų lietuviškų knygų, kuri išėjo. Ji nebeguli, bet išėjo į žmones. Railla yra Klausėko knygos vertas. Jis turi pasiklausti, ką žmonės apie jo paties knygas mano. Turės progos pamatyti, kodėl jų nepuola. Apie Klausėko knygą jis paleido dar kelis rašiusius melangus tvirtinimus, bet išdėstytų faktų nepaneigė. Jau laikas, kad atkreiptų dėmesį.

St. Stalioraiš

TRUMPAI

— SLA 6-osios Apskrities metinė konferencija įvyks š.m. rugsėjo 25 d., sekmadienį, 2 val. po pietų, Lietuvių Evangelikų Reformų parapijos patalpose. Įėjimas iš šono, 5230 S. Artesian Ave., Chicagoje. Širdingai kviečiame SLA kuopų atstovus dalyvauti. Po susirinkimo bus kavutė. Valdyba

KO GALIMA LAUKTI IŠ IVYKIŲ LIBANE

Libano įvykiai amerikiečiams sudaro daug bėdos. Eilinis Amerikos pilietis niekaip nepajėgia suprasti kuo remiantis Amerikos politikai siūnia ten vis daugiau kariškių įsakinėja apsaugoms atsiaudyti, ir daug vietinių kitokių painiavų, kurios vis didesnę arabų kraštų skaičių nustato prieš Ameriką.

Labai didelis skaičius amerikiečių mano, kad į šį Afrikos kašmarą Ameriką įvėlė vien tik Izraelis. Atrodo, kad dabar Amerika atsidūrė tokioj pat padėtyje, kaip tas meškų medžiotojas. O buvo taip:

Du geri draugai, bemedžiota miškas, viens su kitu pasiutė. Po kurio laiko vienas iš

Lietuvių bažnyčia Tilžėje

jų pradėjo šaukti:

- Ei, bičiuli, — mešką pagavau!
- Tai vėsk ją čia, — atsiliepia kažkur antrasis.
- Kad eina!
- Tai palik ją ir einam toliau.
- Kad neleidžia...

Panašiai yra ir su Amerika. Kartu su Izraeliu išėjo medžioti palestiniečių, o kai įklimpo į bėdą, tai kažin ar Izraelis kuo nors pagelbės.

J. Zemaitis

50 METŲ KAI NETURIME KAN. TUMO-VAIŽGANTO

Š. m. spalio mėn. 9 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Liet. Tautinių Namų, Chicagoje, patalpose Korpl. Neo-Lithuania, Chicago padalinys, ir Liet. Tautinė Sąjunga, Chicago skyrius, ruošia Vaižganto penkiasdešimties metų mirties paminėjimą, kurį praves Korpl. Neo-Lithuania filistrė Vida Jonušienė. Kanauninkas buvo Korpl. Neo-Lithuania garbės narys.

Minėjimo programa

1. Rašytojo ir poeto Antano Gustaičio, iš Bostono, žodis apie Vaižgantą reikšmę lietuvių tautai ir jos valstybei.

2. Trumpos santraukos iš Vaižganto raštų; paskaitys aktorė V. Višockienė ir Neo-Lithuania korporantės — Audronė Kara-

lienė ir Jolita Kriaučiūnaitė. 3. Meninę dalį išpildys dainuojančios žemaitės — Bronė Stravinskienė, Dana Varanckienė ir Aldona Underienė; vadovaus Kazimieras Skaisgirys. Solo padainuos Bronius Maciukevičius; akompanuos Alvidė Eitutyte.

Minėjimui pasibaigus — bendravimas prie kavutės.

Kiekvieno lietuvių šventą pareigą prisiminti mūsų tautos ir valstybės kilniasias asmenybes. Rengėjai

KAPITONAS PALAIKĖ RYŠIUS SU JAPONAIS

NARITA, Japonija — Sunaikinto Pietų Korėjos keleivinio lėktuvo kapitonas visą laiką palaikė ryšius su Honšu salos Narita aerodromu, kur kapitonas rengėsi nusileisti ir paimti reikalingų degalų skristi į Seulą. Narita aerodromas turi užrakdąves paskutinį Pietų Korėjos lėktuvo kapitono pranešimą. Vietomis jis nėra labai aiškus, bet japonai tikisi visą pranešimą nurašyti. Japonų aerodromo nakties tarnautojai jam atsakė, kad jo laukė.

Paskutinis pranešimas sako, kad lėktuvas staiga neteko suspausto oro ir krinta žemyn. Manoma, kad tada lėktuvas jau buvo virš Japonijos jūros, o ne sovietinėje erdvėje.

• Darbas — laimės šaltinis.

REAL ESTATE

Home, Zone - Parduoti / Home, Zone - Parduoti
REAL ESTATE FOR SALE / REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ?
GERIAU SKOLA.

Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūrinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. Garžas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2 aukšto mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrasis aukštas padalintas į du butus. Butų siuvėjų dirbtuvė rusųje. Geros palamos. Lithuanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

REPAIRS — IN GENERAL
Ivairūs Taisymai

TAISO ORO VESINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.
Herman Dečkyš
Tel. 585-6624

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

KAIP SUDAROM TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gaili daug padėti teisininko Prano ŠULC'o paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta. "Sūdūvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijos.

"LIUCIJA"

Ave. Chicago, IL 60629.
Mike Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo, 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell

MEET THE CHALLENGE!

Serve with pride in the National Guard

— Sovietų laivo kapitonas V. Kleimenov gavo 10 metų kalėjimo už laivų geležinkelio tilto virš upės nugriovimą.

— Naujienos, Chicago, 8, III. Thursday, September 22, 1982

Lietuviškos knygos

Naujienose buvo skelbiama, kad Bronio Railos nusibastymai jau atspausdinti. Tai buvo tiesa praėjusiais metais, kai J. Klausėkis pasijuto be pagrindo įžeistas ir panoro pasižiūrėti arčiau į Bronio Railos mėgiamas pareikšti nuomones. Arčiau pastudijavęs, jis rado reikalo parašyti knygą apie Bronio Railos labai lengvą švaistymąsi įžeidžiančiais žodžiais.

Pirmiausia, Klausėkis faktais įrodė, kad Raila įžeidė K. Janutą be jokio pagrindo ir be jokio reikalo. Trenkė kaip perkūnas giedrą dieną ir nutratė jo. Kai Januta bandė reikalą išaiškinti, tai Raila ir klausyti nenorėjo. Orakulas burną atvėrė, tai neteisingo žodžio nepataiso.

J. Klausėkis giliau pažūrėjo į Railos "stilišką" ir paprasčiausiais faktais įrodė, kad gra-

žiaus žodžiais apibarstomas labai negražus tvirtinimas. Tas tvirtinimas veik visuomet yra melagingas. O melas, nors jį gražiausiai "stiliškai" papuošia, vis lieka melu. Kenksmingu pačiam meluotojui ir labai žalingu apšmeižtam.

J. Klausėkis parašė studiją, kurioje turėtų atidžiai paskaityti visi lietuviai, kurie plunksną į rankas ima ir nori pasakyti savo nuomonę visuomeniniams ir politiniams klausimais. Ją turėtų pastudijuoti ir teisininkai, kurie teisės klausimais dar rūpinasi. Knygoje gysais pavyzdžiais parodyta, kaip nereikia rašyti. Nereikia rašyti ne tik paprastam piliečiui, bet visai nedera kelias knygas parašiusiam, aukštus mokslus baigusiam žmogui. Autorius yra teisininkas, baigęs Kauno universitetą, dirbęs teismuose, rašęs teisinius samprotavimus.

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti pastu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608